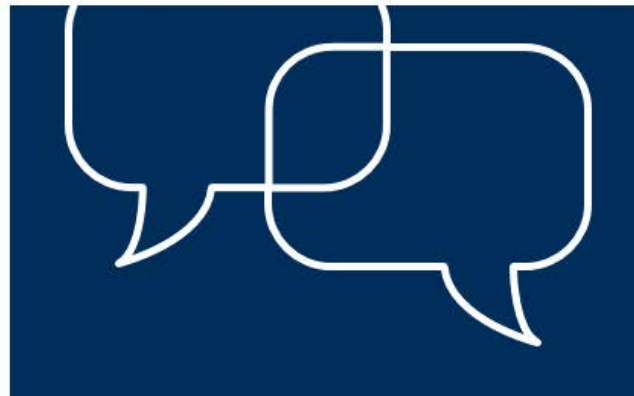
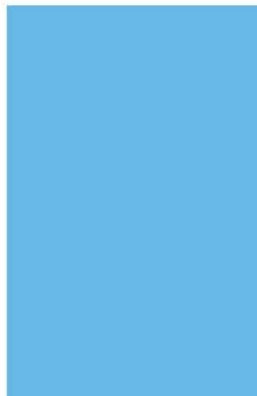
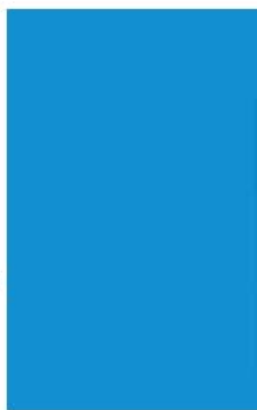

Dyrøy
kommune

Årsbudsjett 2022

Økonomiplan 2022-2025

Mister du penger, mister du ingen ting.

Mister du æren, mister du meget.

Mister du håpet, mister du alt. (Finsk ordtak)

Størsteparten av de penger som staten setter i omløp, later til å lide av hjemlengsel. (Prins Philip)

Det er herlig å ha penger, så lenge man ikke har mistet gleden ved ting man ikke kan kjøpe for penger. (Salvador Dali)

Rådmannens innledning

1. Generelt

Dyrøy kommune skal være en god kommune for innbyggere, næringsliv, besøkende og ikke minst for de ansatte. Dette er fortsatt den klare strategien, både i det daglige arbeidet og gjennom de langsiktige planer.

Kommunens økonomiske driftsnivå er i løpet av de siste to årene vært redusert ganske kraftig. Dette vises i årets budsjettarbeid ved at utfordringene med budsjett i balanse er noe enklere i sum, men utfordrende nok etter nevnte gjennomførte prosesser. Men fortsatt ser vi et tydelig behov for nedstyring, særlig dersom man skal gjøre seg uavhengig av havbruksmidler inn i ordinær drift.

I budsjett for inneværende år var det lagt inn betydelige nedtrekk for å få budsjett i balanse. Regnskapsrapportering viser at kostnadsnivå er redusert i tråd med budsjett. Men ved behovet for ytterligere innstramming for 2022, har det vært viktig å unngå å ramme lovpålagte tjenester slik at det kan gå ut over kravet til forsvarlighet. Man har også søkt å unngå oppsigelser.

Hovedmålet vil fortsatte være gode, likeverdige, helhetlige og samordnede tjenester, samt tilstrekkelig kapasitet, relevant kompetanse, tilstrekkelig distanse og effektiv tjenesteproduksjon.

2. Rammer for budsjettarbeidet

2.1. Kommuneplanen

Plan og bygningsloven stiller krav om at kommunen skal ha en planstrategi (§ 10-1) som viser gjeldende- og kommende planverk som skal ligge til grunn for kommunal styring. Den overordnede planen her er kommuneplanen (§ 11-1), som består av en samfunnsdel og en arealdel.

Planstrategien for Dyrøy kommune (gjeldende for 2020-2023) ble vedtatt høsten 2020.

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i 2015 for perioden 2015 – 2026, mens arealdelen er vedtatt i 2019.

«Dyrøy – En lærende kommune»

Kommunen har gjennom mange år hatt visjonen «Dyrøy – den lærende kommune». Denne er tydelig definert i kommuneplanens samfunnsdel, hvor det overordnede effektmålet er å utvikle kommunal praksis i overensstemmelse med livslang læring og lærende organisasjoner. Generelt skal kommunen være offensiv i møtet med utfordringer, både internt i kommuneorganisasjonen, og i relasjon til endringer i omgivelsene.

Værebegrepene skal være ledestjerner i hverdagen til alle ansatte. Værebegrepene bygger opp under mål og visjonen:

- Faglig dyktig
- Imøtekommende
- Nyskapende

2.2. Kommunens frie inntekter

Kommunesektorens frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd. De frie midlene som overføres til kommunen over statsbudsjettet har avgjørende påvirkning på det konsekvensjusterte budsjettet for det kommende året. Midlene påvirkes i stor grad av den demografiske utviklingen i kommunen.

For Dyrøy kommune har inntektsutviklinga knyttet til frie inntekter blitt redusert dramatisk de siste årene. Dersom man ser på tallgrunnlaget for de siste fire årene viser det en samlet reell nedgang i inntekter på 6,5% tilsvarende ca. 6,5 mill.

Årstall	Anslag frie inntekter	Anslag oppgave-korrigert vekst	Nominell vekst	Realvekst	Anslag beløp i kroner
2022	100 294 000	414 000	0,4%	-2,1%	-2,1 mill.
2021	98 599 000	1 375 000	1,4%	-1,3%	-1,3 mill.
2020	99 791 000	484 000	0,7%	-2,6%	-2,6 mill.
2019	99 077 000	2 206 000	2,3%	-0,5%	-0,5 mill.

2.3. Havbruksmidler

I revidert budsjett for 2020 vedtok Stortinget nytt system for fordeling av havbruksinntekter fra kapasitetsjusteringene som i henhold til «trafikklyssystemet» gjennomføres annethvert år. Det ble besluttet at fra og med 2022 skal 60 % av inntektene ved kapasitetsjusteringer tilfalle staten. 40 % skal fordeles til havbrukskommuner og fylkeskommuner via Havbruksfondet.

Stortinget besluttet også å innføre en produksjonsavgift på laks, ørret og regnbueørret i statsbudsjettet for 2021 som utgjør 40 øre per kilo sløyd fisk.

Disse inntektene er såkalte frie inntekter. Dvs. kommunene står fritt til å disponere disse uten andre føringer fra staten enn lover og regler.

Fortsatt er det slik at det er vanskelig å budsjettere sikker på omfang av disse midlene.

Telemarksforskning har laget et anslag for økonomiplanperioden 2022-2025 ut fra gjeldende regelverk, som gir følgende bilde:

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Havbruksfond	12 643	4 031	9 232	1 539	9 232	1 539
Produksjonsavgift			2 693	2 693	2 693	2 693
Sum havbruksmidler	12 643	4 031	11 924	4 231	11 924	4 231

I økonomiplanen har man tatt utgangspunkt i dette.

3. Risiko- og sårbarhet

Etter rådmannens vurdering utgjør kompetanse og kapasitet en betydelig risikofaktor for Dyrøy kommune. Det er små fagmiljøer med brede ansvarsfelt. Dersom nøkkelpersoner forsvinner, lammes tjenesteområdet for lang tid. Høsten 2021 har vi erfart nettopp dette ved at både en kommunalsjef og økonomisjef er sluttet. Dette påvirker både evnen til å levere tjenester i tråd med lovkrav og forventninger hos innbyggerne, men også kommunens økonomi gjennom dårligere styring og kontroll. En situasjon med stadig nedtrekk og tilføring av nye oppgaver til ansatte er også med på å forsterke en slik risiko.

I tillegg viser prognose for kommunens demografi frem mot 2030 en betydelig endring. Det gjelder både reduksjon i innbyggertall og endring i alderssammensetningen. Prognosen for antall eldre over 80 år viser en økning fra 72 personer til 116, noe som utgjør 38%.

Dette vil uten tvil påvirke tjenestebehovet til denne aldersgruppen fra kommunen. Kombinasjonen økning i antall eldre og nedgang i det samlede befolkningstallet, vil også redusere tilgangen på antall yrkesaktive. Det betyr at vi har færre tilgjengelige fagfolk til å løse stadig mer komplekse oppgaver.

Kommunen har plikt til å yte forsvarlige helse- og omsorgstjenester til enkeltmottakere med særlig behov, såkalte ressurskrevende tjenester. Omfanget og kostnadene knyttet til slike tjenester kan være betydelig. Dagens kompensasjonsordning fra staten dekker ikke de samlede kostnader. Innslagspunktet for dekningskrav er nå på kr. 1 411 000,-. I tillegg beregnes en egenandel for kommunen på 20% av de samlede kostnader. Dersom man får slike brukere som er over 67 år refunderes ingen kostnader. For en liten kommune som Dyrøy utgjør kostnader knyttet til hver enkelt bruker en betydelig del av kommunens samlede budsjett.

4. Internkontroll

God internkontroll handler i stor grad om systematisk arbeid, god organisering og dokumentasjon, arbeidsmetoder og samhandling som kan forebygge lovbrudd og uønskede hendelser.

Ny kommunelov har innskjerpet kravet til internkontroll i den kommunale drifta. Rådmannens ansvar for internkontroll følger av kommunelovens §25 hvor det blant annet heter at; Kommuner (...) skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges.

Kommunedirektøren i kommunen (...) er ansvarlig for internkontrollen. Ved internkontroll etter denne paragrafen skal kommunedirektøren utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering

- Ha nødvendige rutiner og prosedyrer
- Avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik
- Dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig
- Evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll

Dyrøy kommune jobber fortsatt med å etablere et nytt kvalitetsstyringssystem – Compilo.

Avviksmodulen er satt i drift ved at alle ansatte har fått eller vil få lagt tilgang inn på egen telefon.

Dokumentmodulen vil for 2022 bli prioritert. Strukturering pågår. Deretter vil kvalitetssikring av dokumenter og rutiner med påfølgende implementering være det som må gjennomføres.

5. Dyrøy kommune som samfunnsutvikler

Generelt har kommuner en viktig rolle som samfunnsutvikler, men jo mindre kommunen er, jo større vil som oftest denne oppgaven være. Dyrøysamfunnet er avhengig av at kommunen tar en aktiv rolle for å sikre utvikling på alle områder. Det vil si innenfor næringsutvikling, infrastruktur, boligutvikling, tilrettelegging for frivillig arbeid osv.

5.1. Planarbeid

Viktige faktorer som må ligge i bunn for lokal samfunnsutvikling er et godt planverk. Dyrøy kommune har de senere år brukt mye ressurser på å få relevante kommuneplaner på plass (samfunnsplan og arealplan). Dette er med på å skape forutsigbarhet og forenkling, både for tjenesteproduksjonen og for publikum.

Kommunens planstrategi skal peke ut retning i forhold til planbehov og planinitiativ. For 2021 er nok status at vi ikke er kommet så langt som gjeldende planstrategi har forutsatt. For 2022 er det særlig tre planer som burde ha prioritet:

- Samfunnsplan – lovpålagt plan hvor gjeldende er fra 2015. Skal være kommunestyrets overordnede styringsverktøy. Ekstern bistand må påregnes i størrelsesorden 4-500 000,-.
- Helse- og omsorgsplan – temaplan eller kommunedelplan. En viktig plan i forhold til den demografiske utviklinga vi ser i Dyrøy. Forutsatt løst hovedsakelig med interne ressurser, men noe ekstern fagbistand kan være nødvendig.
- Trafikksikkerhetsplan - temaplan eller kommunedelplan. Nåværende plan fra 2012(?). Viktig for å komme i posisjon for bl.a. trafikksikkerhetsmidler. Forutsatt løst med interne ressurser.

Over flere år har det vært arbeidet med å få på plass et interkommunalt plankontor. Statsforvalteren har vært pådriver og medfinansør av en utredning som har vært noe av- og på. Men Målselv kommune har nå satt litt trykk bak dette og har ambisjon om å etablere et kontor på Bardufoss utenfor kommunal organisering. Finansieringsmodellen har vært diskutert i flere runder, men fra Dyrøy kommunes side har rådmannen signalisert at innsats må tilsvare levert produkt, altså ikke en fast innbetaling for å holde kontoret i drift. En slik finansieringsløsning kan bygge på at deltagerkommunene gjør bestilling og avtaler pris så tidlig som mulig i forkant av et budsjettår på planer som skal i prosess.

Kommunes planfaglige ressurs er pr. i dag kun forutsatt (og har kapasitet til) å håndtere den forvaltningsmessige delen av planarbeidet. Dvs. tilrettelegging for høringer, politisk behandling og vedtak etc. Det medfører at kommunen må påregne å kjøpe sine tjenester, enten fra private konsultentselskaper eller gjennom et slikt plankontor som vi er deltager i. Argumentet for et slikt plankontor er jo både det at man kan ha et lokalt fagmiljø som man kan ha en viss styring på og dra nytte av, samt at regionale problemstillinger kan i trekkes inn i denne organisasjonen, eks. scooterløyper, reindrift osv.

Rådmannen velger å sette av kr. 500 000,- for revisjon av samfunnsplanen, hvor beløpet fordeles mellom 2022 og 2023. Beløpet tenkes også å kunne utgjøre innskuddet i et felles plankontor ved eventuell etablering i 2022 hvor produktet hentes ut i andre enden. Statsforvalteren har signalisert et økonomisk bidrag gjennom skjønnsmidler i en oppstartsfase (1-3 år) for at et plankontor skal kunne realiseres.

5.2. Sentrumsutviklinga

Dyrøy kommune vedtok ny sentrumsplan i 2020. I tiltaksplanen er det tatt inn en rekke tiltak som skal bidra til å løfte Brøstadbotn sentrum. Det forutsettes at tiltakene i planen i stor grad krever eksterne bidrag og lokal dugnad, i tillegg til kommunens involvering. Noen er allerede realisert, mens noen er under planlegging. Kommunen fikk i høst innvilget ekstern finansiering fra omstillingsprogrammet VOX og Troms Holding til prosjektering og planlegging av «Miljøgata» i sentrum. Dette, sammen med egen ressursbruk, gjør at vi nå kan gjennomføre dette arbeidet og derved legge grunnlaget for et investeringsprosjekt for oppgradering av sentrum. Rådmannen legger fortsatt til grunn at realisering av tiltak i sentrumsplanen skal skje gjennom en kostnads/ressursfordeling mellom kommunen, eksterne finansieringskilder og andre lokale bidrag. *Med dette som forutsetning foreslås det at settes av kr. 800 000,- til dette formålet i investeringsbudsjettet. I tillegg forutsettes det prosjektledelse i kommunal regi til en verdi på kr. 200 000,-. Ikke-kommunale bidrag forutsettes da å utgjøre minimum tilsvarende.*

5.3. Boligutvikling

Dyrøy kommune vedtok i 2020 en ny boligplan. I planen er det pekt på – og vedtatt en rekke tiltak for å få et mer velfungerende boligmarked i kommunen. Flere av tiltakene er, eller i ferd med å realiseres. Her trekkes særlig frem etableringen av den digitale plattformen www.boidyroy.no hvor man prøver å samle og optimalisere tiltak som både skal forenkle, samordne og fremme ordninger som skal bidra til økt boligbygging og boligomsetning i kommunen. Portalen har skapt så pass regional- og til dels nasjonal interesse at det arbeides med en mulig videreutvikling av denne bl.a. i samarbeid med Husbanken. Den skisserte videreutviklingen har et slikt omfang at det fra rådmannens ståsted forutsettes ekstern finansiering på et slikt nivå at man belaster egne ressurser minimalt.

Samtidig så vil dette gi mulighet til å løfte boligsatsningen i Dyrøy til et nytt nivå gjennom dedikerte ressurser.

Fra rådmannens side ser en også muligheten for å koble dette opp mot forvaltning, utleie, drift og omsetning av kommunale boliger som jo må betraktes som en viktig del av boligmarkedet og boligsatsningen i Dyrøy. En dedikert ressurs vil bidra til å optimalisere eiendomsdrifta og forbedre inntjening. *Rådmannen har valgt å ikke legge dette inn i budsjettets tallgrunnlag, men forutsette at utgifter som ev. faller direkte på kommunen kompenseres med økte inntekter innenfor dette ansvaret.*

5.4. Omstillingsprogrammet VOX

Omstillingsprogrammet VOX Dyrøy er inne i sitt 4. år. Bakgrunnen for at Dyrøy kommune har fått omstillingsstatus er næringsmessige og demografiske utfordringer. Vi har stor sysselsetting innen offentlig sektor, samtidig som næringsstrukturen i privat sektor er relativt ensidig og svært konkurranseutsatt. VOX ble fra 01.01.20 organisert som et kommunalt foretak (KF). Hovedmålet for omstillingsprogrammet er å bidra til å utvikle og sikre 25 arbeidsplasser i Dyrøy i løpet av tre år. En arbeidsplass skal forstås som et årsverk. I tillegg skal omstillingsarbeidet bidra til økt robusthet i næringslivet og en mer næringsvennlig kommune.

Målsettingen for hele seksårsperioden, dersom programmet forlenges, er 50 arbeidsplasser. Omstillingsprogrammet er tilført et årlig beløp på 1 mill. fra Dyrøy kommune og 3. mill. fra Fylkeskommunen.

Dyrøy kommune vil også for 2022 innta en aktiv rolle for å bidra til å utvikle Dyrøy til et attraktivt lokalsamfunn, både gjennom gode tjenester innenfor dette området og ved aktiv deltagelse i samfunnsutviklingsprosesser i Dyrøy. Tilrettelegging for næringsutvikling vil være særlig prioritert.

Gjennom VOX-programmet er det etablert flere satsninger og strukturer som vi må evne å videreføre i en eller annen form dersom vi skal unngå å tape terreng i forhold til det arbeidet som er lagt ned. Avslutning av programmet ligger innenfor økonomiplanperioden. *Rådmannens tilnærming på det nåværende tidspunkt er at man i regi av kommunen og i samarbeid med VOX starter denne planleggingen tidlig i 2022, som skal kunne ut i en konkret plan som både tar for seg organisering og hvordan vi kan finansiere fortsettelsen.*

6. Befolkningsutvikling

Dyrøy kommune er, på lik linje med de fleste andre småkommuner i landsdelen, utsatt for betydelige endringer i det demografiske bilde. Som beskrevet ovenfor under pkt. 3 utgjør dette en betydelig trussel for kommunens evne til å levere gode tjenester i fremtida, både sett i forhold til økonomiske rammer, og i forhold til kapasitet og kompetanse.

Endringer består i både et betydelig redusert innbyggertall, men også en reduksjon i antall barn og unge til fordel for en økning i antallet eldre. Det medfører at kommunen må være forberedt på å omprioritere ressurser i tråd med dette. Bilde slik det fremstår i dag er verre enn det som var SSB's prognose så nylig som i 2018.

Sammenligningen kan leses her:

Demografisk fremskriving 2018-2040

Tall pr 1.januar	2018	2019	2020	2025	2030	2040
Innbyggere 0-15 år	176	169	167	160	151	140
Innbyggere 16-18 år	46	47	39	31	34	30
Innbyggere 19-34 år	184	182	181	178	153	129
Innbyggere 35-66 år	490	477	474	427	399	361
Innbyggere 67-74 år	143	148	143	143	140	122
Innbyggere 75+ år	126	140	145	167	198	219
Innbyggere totalt	1165	1163	1149	1106	1075	1001

Samme prognose utarbeidet i 2020:

Nye prognoser fra SSB 2020

Tall pr 1.januar	2020	2025	2030	2040
Innbyggere 0-15 år	143	132	126	136
Innbyggere 16-18 år	34	26	28	28
Innbyggere 19-34 år	174	155	131	114
Innbyggere 35-66 år	458	416	397	365
Innbyggere 67-74 år	142	150	150	143
Innbyggere 75+ år	132	160	203	237
Innbyggere totalt	1083	1039	1035	1023

Vi ser at utviklingen har vært svært mye svakere enn det prognosen i 2018 tilsa, dette gjelder særlig de yngste gruppene. Dette illustreres i tabellen under som viser forventet utvikling fra 2018-2020 og faktisk utvikling.

Gruppe	Forventet	Faktisk
Innbyggere 0-15 år	-5,11 %	-18,75 %
Innbyggere 16-18 år	-15,22 %	-26,09 %
Innbyggere 19-34 år	-1,63 %	-5,43 %
Innbyggere 35-66 år	-3,27 %	-6,53 %
Innbyggere 67-74 år	0,00 %	-0,70 %
Innbyggere 75+ år	15,08 %	4,76 %
Innbyggere totalt	-1,37 %	-7,04 %

7. Rammeområdene

Her presenteres rammeområdene, som i organisasjonskartet er definert til fire stk.; Sentraladministrasjon og fellesdrift, Oppvekst og kompetanse, Helse og omsorg og Samfunnsutvikling og infrastruktur.

Dette er verbaldelen i presentasjon av rammeområdene, der hvert rammeområde beskriver; drift, utfordringer og forutsetninger. Talldelen kommer dokumentets driftsbudsjett

Ramme 1 – Sentraladministrasjon og Fellesdrift

Her finner vi; Politisk ledelse, Rådmannen, Økonomi og Service

Drift

Tjenesten er organisert i to avdelinger med hver sin avdelingsleder, henholdsvis Personal, organisasjon og service, og Økonomiavdelingen. Innenfor førstnevnte avdeling er IKT tjenesten organisert, delvis gjennom tjenestekjøp hos Sørreisa kommune og delvis ved egne ressurser.

Utfordringer

Største utfordringen slik rådmannen ser det er fortsatt å få etablert en betryggende IKT-tjeneste. Dagens tjeneste som er organisert gjennom tjenestekjøp hos Sørreisa kommune mangler kapasitet og er sårbar. Situasjonen har fortsatt i 2021 med utskifting av personell og vakanser. Tjenesteområdet mangler også betydelig kapasitet dersom man ser det i et fremtidsbilde med økt digitalisering. Situasjonen for Dyrøy kommune er ikke utypisk for kommuner i nærområdet når det gjelder dette tjenestefeltet. Det genererte et initiativ knyttet til utredning av et interkommunalt samarbeid, hvor Salangen kommune hadde prosessledelsen. Deltakerkommuner var Sørreisa, Målselv, Bardu, Gratangen, Lavangen, Salangen og Dyrøy. Intensjonen i utredninga var å se på muligheten til å bygge videre på det etablerte samarbeidet innenfor Astafjord IKT, og derigjennom skape en større kapasitet, redusere sårbarhet og øke fokus på utvikling av digitale tjenester. Utredninga var ferdig i mars 2021.

Dessverre har dette initiativet ikke vært mulig å komme videre med. Årsaken er at de deltagende kommuner har gjort andre valg i forhold til fremtidige løsninger. I og med at dette alternativet strandet, har det vært jobbet med alternativer for å få på plass en ny løsning for IKT-tjenesten i Dyrøy.

Rådmannen har valgt å gå videre i dialog med henholdsvis Salangen kommune (Astafjord IKT) og Harstad kommune. Harstad kommune er særlig interessant, da de av Statsforvalteren har fått et oppdrag som «motor» for utvikling av IKT-drift og digitalisering i Troms, og derved også fått tilført midler for å forestå en slik utviklingsoppgave.

Men før Dyrøy kommune kan fatte en beslutning i denne sammenheng, så er det nødvendig å få gjennomført en kartlegging av infrastruktur og materiell i vårt nettverk. Det er nærmest en total mangel på dokumentasjon av eksisterende IKT-struktur. En slik kartlegging pågår nå, og forventes ferdig i løpet av november.

I og med at dette må betraktes som kritisk for Dyrøy kommune er det viktig av et valg og en beslutning fattes snarest mulig.

Driftsmessig så kan det ligge et potensiale for innsparing. Ibestad gikk over til Harstad kommune i 2020 og har spart penger. Men rådmannen har pr. i dag forutsatt samme kostnadsbilde som for 2021.

For å oppgradere infrastruktur og maskinpark etc. er det behov for å sette av 1 mill. på investeringsbudsjettet.

Fokusområder

Arbeidet med å sikre en betryggende IKT tjeneste vil ha særlig fokus også i 2022. Som inngangsfaktor i ovennevnte utredning er det behov for å dedikere en person som særskilt skal jobbe innenfor dette tjenestefeltet.

Videre så er arbeidet med kvalitetssystem Compilo en prioritert oppgave for første halvår 2022. Avdelingen vil ha hovedansvaret for arbeidet med rammeverket, men innholdet vil måtte involvere store deler av organisasjonen for å få alt på plass. Det samme gjelder implementering og oppfølging. Ut over dette vil fortsatt fokus på service ut mot innbyggerne være en prioritert oppgave. Det gjelder både tjenester i servicetorget og kommunikasjon/vedlikehold av hjemmesiden.

Ramme 2 – Oppvekst og kompetanse

Egen Kommunalsjef for ramme 2.

Øvrige områder under rammen;

Barnehage, Skole, NAV, Barnevern og Flyktningetjenesten

Drift

Sektor 2 har som øvrige deler i kommunen gjennomgått vesentlige kutt i rammen fra 2019 til 2021. Slike prosesser er alltid utfordrende.

For skole og SFO har barnetall fortsatt å synke. Dette utfordrer organisering av tjenestene. Med dagens organisering og stillingsstruktur er det svært lite å hente, da bemanningen er på et minimum for å drifte en fullført skole.

For barnehage ser det ut for at vi vil få en økning i 1. kvartal 2022 på hele 5 barn. I tillegg fikk vi 2 nye nå i høst. Iht. barnehagenormen så medfører dette et behov på totalt 1,3 stillinger ut over dagens bemanning.

Integreringstjenesten avvikles som egen organisering i 2021. Siste år med tilskudd for integreringstjenesten vil være i 2021. For 2022 vil det forutsettes at den ordinære organiseringen i kommunen skal yte nødvendige tjenester til denne gruppen.

Voksenopplæringa forutsettes fortsatt løst gjennom kjøp fra Sjøvegan VGS. Dyrøy kommune har tre elever innenfor dette tilbudet.

Barnevern er i dag en interkommunal tjeneste sammen med Sørreisa, mens NAV er samlokalisert med Salangen og Lavangen i Salangen.

Utfordringer

Dyrøy kommune er avhengig av interkommunale tjenester på flere områder. Slike løsninger ivaretar de lovpålagte oppgavene, men kan være utfordrende med tanke på påvirkning av tjenestene faglig og økonomisk, og tverrfaglige samarbeid med andre kommunale tjenester. Kommuner rundt oss har tilsvarende økonomiske utfordringer som Dyrøy kommune. Kutt i interkommunale tjenester vil bli ytterligere aktualisert fremover.

Dyrøy kommune har i mange år hatt et interkommunalt samarbeid med Sørreisa kommune på barnevern. Ny barnevernslov trer i kraft fra 1. januar 2022. Denne forutsetter bl.a. at kommunene i mye større grad skal jobbe forbyggende og løse utfordringer mest mulig lokalt. Det forutsettes at tidligere kompensasjonsordninger skal tas bort, og kommunene skal dekke de faktiske kostnader gjennom økt rammetilskudd. For Dyrøy er dette beregnet til kr. 300 000,- for 2022. I en overgangsordning for 2022-2023 er det åpnet for en søknadsordning for kommunen som kommer særlig dårlig ut. Som følge av dette bortfallet av statlig kompensasjonsordning, så må for eks. institusjonsplass etc. dekkes fullt ut.

Nye satser er beregnet slik:

Tiltak	Månedlig egenandel 2021 (kroner)	Månedlig egenandel 2022 (kroner)	Endring i egenandeler fra 2021 til 2022 (prosent)
Institusjon	76 900	170 000	121 %
Spesialiserte fosterhjem og beredskapshjem	36 200	85 000	135 %
Spesialiserte hjelpetiltak	18 100	15 000	-17 %

* Foreløpig anslag. Fastsettes endelig i Prop. 1 S (2021-2022)

For å forsøke å rigge kommunene best mulig lokalt her i området, så er det gjennomført en utredning om en mulig organisatorisk omorganisering og sammenslåing av disse tjenestene. Utredningen forelå vinteren 2021 men kommunene er ikke kommet videre med å jobbe frem endelige løsninger. Det er også lite initiativ fra andre kommuner om å få landet dette initiativet.

For Dyrøy kommunes sin del er dette særdeles utfordrende. Dagens tjeneste i regi av Sørreisa kommune er ikke dimensjonert for å håndtere verken dagens lovverk eller det nye. Tjenesten har over flere år slitt med rekrutteringsproblemer og høyt sykefravær (over lang tid – ca. 50%).

Barnevernstjenesten har nå varslet at bemanningen er så kritisk lav at de må prioritere det de karakteriserer som røde oppgaver. I forhold til lovverket så kan ikke Dyrøy kommune gjemme seg bak at dette er en tjeneste som Sørreisa kommune skal løse for oss. Fra rådmannens ståsted som ansvarlig for tjenesten i vår kommune, er ikke dette akseptabelt og til å leve med i fortsettelsen.

Også Sørreisa kommune erkjenner nå at det er et akutt behov for å endre organiseringen av tjenesten gjennom sammenslåing med andre kommuners tjenester. I samarbeid med Dyrøy startes det en umiddelbar dialog med henholdsvis Senja kommune og Målselv kommune om mulig samarbeid. I tillegg har rådmannen innledet en dialog med Salangen kommune/Astafjord barnevernstjeneste om et alternativ den veien.

Rådmannen legger opp til snarlige avklaringer og deretter en sak til politisk behandling, hvor det forhåpentligvis vil foreligge noen alternativer som det kan tas stilling til.

I budsjettsammenheng vil konsekvensen av mulig endret tjenestetilknytning være uavklart, både økonomisk og i forhold til tidspunkt.

Rådmannen har valgt å holde budsjettnivå uendret for 2022, men signaliserer her at det kan komme endringer ifm. bebudende sak.

Fokusområder

Regionsamarbeidet med Bardu, Målselv, Lavangen og Salangen driver flere kompetansenettverk. Disse kompetansenettverkene har vært styrket av ressursperson i kommunene. De økonomiske rammene for dette samarbeidet synes å ligge på et så høyt nivå at det er behov for en gjennomgang.

PPT har fra 1.januar 2021 være sammen med Målselv og Bardu. Det legges til grunn at dette videreføres.

For skole er læreplanfornyelse et vesentlig fokusområde. Denne har tatt, og vil ta mye fokus fremover.

Gjennom året har det vært arbeidet med prosjektet Ung VOXen. Dette prosjektet har rettet seg mot en målgruppe som er viktig for Dyrøy kommune. Etter at elevene er ferdig i grunnskolen har som kjent ikke Dyrøy videregående skole i egen kommune. Samtidig har næringslivet i kommunen og kommunen som arbeidsgiver behov for å rekruttere arbeidskraft. Dette gjøres for eksempel gjennom lærlingløp.

Det er viktig for arbeidsgivere, men også Dyrøy-samfunnet at det legges til rette for at disse arbeidstakerne i større grad blir værende i kommunen og bosetter seg. Slike tilrettelegginger kan gjøres blant annet gjennom møteplasser for unge voksne og koblinger mellom unge voksne og de muligheter som finnes i lokalsamfunnet. Når prosjektet er ferdigstilt vil det legges frem for politisk behandling.

I tråd med satsing på unge arbeidstakere har Sjøvegan VGS lagt til rette for en ordning som fører ungdom gradvis inn i et lærlingeløp allerede fra første året på vgs. Denne modellen kalles iBedrift og Sjøvegan VGS er andre videregående skole i Norge som tar i bruk modellen. Dyrøy kommune har i tiltakets første år to elever inne på denne ordningen. Det er viktig for kommunen å bidra til å gjøre ordningen enda bedre kjent for unge og bedrifter.

Ramme 3 – Helse og omsorg

Egen Kommunalsjef for ramme 3.

Øvrige områder under rammen;

Helsestasjon og skolehelsetjeneste, Kommunepsykolog, Ergoterapeut, Fysioterapi, Legetjenester, Sykehjem og Hjemmetjenesten

Drift

Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester er hjemlet i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. Kravene til kommunen skjerpes fra år til år, oppgaver som før ble løst kun i helseforetak, blir i økende grad tillagt kommunen.

Tjenestetypen og -omfang er vedtaksstyrt. Tjenestebehov og -type blir vurdert mot lovverket.

Den demografiske utviklingen krever en økt satsing på forebygging og hjemmebaserte tjenester.

Covid-19 pandemien har dominert tjenesten dette året, til tross for få smittede i kommunen har vaksinerings, smittevern og forebyggende tiltak krevd ressurser. Forebygging av smitteutbrudd blant sårbare pasienter har hatt høy prioritet.

Kommunalsjef

Frikjøp i ca 10% stilling til Utviklingssenter for hjemmetjenester og sykehjem, dette opphører i 2022. Pandemien er et tidssluk for rollen.

Legetjeneste

Legevakt er lokalisert i Bardu, der samarbeidskommunene er Målselv og Bardu, samt kommunene i Astafjordlegesamarbeidet.

Legesamarbeid inngått med Astafjordlegen fra 01.07.21. Hjelpepersonell tiltrådte fra samme tid. Disse er i drift i Salangen. Det jobbes aktivt for å rekruttere leger til lokalt legekantor. Ombygging av legekantor ble iverksatt for å oppnå en hensiktsmessig standard. I uke 45 er bygge- og malerarbeidet ferdigstilt. Ny innredning til laboratoriet er under levering. Når innredning og utstyr er på plass vil kontoret være operativt. Tidspunkt for full drift vil avhenge av tilgjengelighet på leger.

Kommunepsykolog

Kommunepsykolog er ansatt i en vertskommuneavtale med Sørreisa, der Dyrøy er vertskommune. Funksjonen er fordelt med 40% i Dyrøy Kommune og 60% i Sørreisa Kommune.

I perioden som har gått har tjenesten etablert en funksjon som er i henhold til intensjonen til rollen;

- Veiledning av ansatte innen barnehage, skole og helse,
- Delta i tverrfaglige team
- Individuelle konsultasjoner
- Delta i kommunens fagutvikling
- Være høringsinstans i forhold til samfunnsstrategi og kommunalt planarbeid

Helsestasjon og skolehelsetjeneste

Helsesykepleierstilling (100%) er besatt av konstituert sykepleier. Ytterligere halv stilling i helsesykepleiertjenesten er ubesatt. Lønnsmidlene øremerkes kjøp av helsesykepleiertjenester. Miljøarbeiderstilling (50%) ble besatt i midten av november. Denne stillingen lå tidligere under integreringstjenesten. Tilbudet innen skolehelsetjeneste har vært redusert på grunn av pandemirelaterte oppgaver.

Fysioterapitjenesten

Driften er i stor grad gjenopptatt, med noe fravær grunnet videreutdanning og deltakelse i arbeidet rundt vaksinerings.

Sykehjem, Rehab, tjenester til funksjonshemmede og hjemmetjenester

Sykehjemmet har hatt kapasitet på 16 sengeplasser i år. I perioder har vi solgt plass til nabokommuner. Bygging av ny avdeling med 8 plasser er i gang og forventes ferdigstilt høsten 2022. Ombygging av de gamle sykehjemsavdelingene forventes gjennomført høsten 2023. Omstrukturering av kjøkkenfunksjonene er gjennomført. Dette har resultert i at ressurser som før var plassert på kjøkken er ute i avdeling, og har dekket en ledig helsepersonellstilling, dette i henhold til nedtrekk for 2021. Det finnes nå flere forskjellige arbeidstidsordninger i enheten.

- I hjemmetjenesten har ansatte mulighet til å gå lange vakter i helgene (14 t) inkl en time hvile dette resulterer i arbeid hver 4. helg
- I sykehjemmet har ansatte mulighet til å gå 3-3 turnus, med tre vakter på og tre vakter fri. Disse jobber to helger på og har to helger fri.
- Standard turnus med vanlige vakter og arbeid hver 3. helg. Samt en ekstra helg pr 12. uke.

Ved hver endring av turnus og arbeidsforhold, gjøres det en innsats for å øke andel heltidsstillinger i den grad det er mulig for å opprettholde tjenester 24/7.

Engasjementet til helsepersonellet har resultert i at ansatte trener på systematiske observasjoner av kritisk syke pasienter gjennom bruk av VR briller. Dette er et pilotprosjekt i samarbeid med utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester i Troms og Finnmark.

I tillegg jobbes det med:

- Helhetlig pasientforløp
- Riktig antibiotikabruk i sykehjem
- Velferdsteknologi
- Dokumentasjon av helsehjelp – struktur og metode

Utfordringer

Demografisk utvikling vil om noen år stille krav til kompetente ansatte, lettetrevne institusjonsplasser, omsorgsboliger og sentrumsnære boliger for seniorer.

Rekruttering av leger er den største utfordringen. Denne prosessen er i regi av Astafjordlegen.

Det er stort fokus på fagutvikling og pasientsikkerhet blant de ansatte, men vi ser nå at det begynner å bli en utfordring å rekruttere kvalifiserte sykepleiere. Vi jobber kontinuerlig med kompetanseutvikling og benytter de muligheter som dukker opp i form av prosjekter til å øke kompetansen blant ansatte. De spesialiseringer vi har spesielt behov for er palliasjon, eldreomsorg og klinisk sykepleie.

Det vil foregå flere krevende øvelser når driften skal tas ned samtidig som organisasjonen skal rustes for kommende års utfordringer med kompetansebygging og heltidskultur som fundament. Lederstrukturen innen Helse- og omsorgssektoren er svært sårbar, og det er vanskelig å prioritere ressurser på ledelse fremfor tjenesteyting og kvalifisert helsepersonell.

Fokusområder

Følgende fokusområder skal jobbes med fremover:

- Gjennomføring av nybygg og ombygging av sykehjem.
- Implementering av planen «Leve hele livet»
- Utforming av Helse og omsorgsplan.
- Kontinuerlig fagutvikling for de ansatte
- Lokalt legetilbud

Ramme 4 – Samfunnsutvikling og infrastruktur

Kommunalsjef, som på dette området er Rådmannen favner om områdene; Teknisk, Bygg eiendom og anlegg, Selvkost, Vei og Kultur

Drift

Dette rammeområdet favner over et bredt tjenestefelt som hvor hvert enkelt felt krever en særskilt kommentar.

Enhet for tekniske tjenester

Enhet for tekniske tjenester ledes av enhetsleder hvor ca. 50% av oppgavene er dedikert dette fagområdet (50% byggesak og matrikkel). Enhetsleder har det overordnede ansvaret for forvaltning og drift av bygg/eiendom, VAR-området og vei. Stillingen ble fra 01.01.20 tatt ned til 50% da alt av investeringsprosjekter ble lagt inn i en nyopprettet prosjektlederstilling. Denne stillingen er forutsatt å løpe så lenge man har større investeringsprosjekter gående slik som i dag. Enheten har pr. i dag fire hele stillinger innenfor renhold og vil fra 1.januar 2022 ha 4,5 stillinger innenfor vedlikehold og drift. Sistnevnte innbefatter en driftsleder som har ansvar før løpende planlegging og ledelse innenfor denne avdelingen samt en driftsoperatør hvor halve stillingen vil være dedikert drift av fjernvarmeanlegget. Kommunalt brannvern er også underlagt Enhet for tekniske tjenester.

Bygg, eiendom og anlegg er i budsjettssammenheng samlet under en paraply for ha et budsjettmessig totalbilde. I løpende drift er både vedlikehold, renhold og øvrige vaktmestertjenester underlagt teknisk. Ansvar for utleie er organisatorisk fordelt over flere rammeområder. For 2022 og årene framover vil behovet for vedlikehold og opprusting av kommunal bygningsmasse være forholdsvis stort. Vi har et etterslep som krever ressurser, særlig på endel utleieobjekter. Samtidig er det behov for ressurser til opprusting av kommunale veier og annen infrastruktur. Utskifting av veilys har vært gjort etappevis over flere år, og må videreføres i samme takt og omfang.

VAR-området (selvkost) er også underlagt Enhet for tekniske tjenester. Deler av enhetens ressurser er særskilt dedikert drift innenfor dette området. Et nytt vannverk med nye styringsystemer og rutiner krever særskilt kunnskap og kapasitet som er viktig å fokusere på. Lekkasjesøk og oppgradering av fordelingsnettet er en prioritert del av drifta

Enhet for kultur

Enheten favner bredt over det som defineres innenfor kulturbegrepet, men har en egen organisering innenfor bibliotek, kulturskole, frivilligsentralen og ungdomsarbeid. 2021 har vært et aktivt år på tross av covid-19. Enheten har hatt ansvar for flere prosjekter i samarbeid med andre enheter, lag og foreninger.

Dette har generert gode tilbud til befolkningen i kommunen. Spesielt sosiale sammenkomster og kultur for eldre og gode møteplasser som inkluderer og forbygger for unge, og det er lagt et godt grunnlag som vil bygges videre på i 2022.

Enheten vil fortsette å ha fokus på eksterne midler. Det gir Dyrøy kommune mulighet til å gi gode tilbud og være både innovativ og mer attraktiv.

Kulturskolen har i tillegg til sine tilbud hatt prosjekter som Dyrøy Danser, Kulmat og Dyrøy barneteater, og har en økning i elev antallet fra 2020 til 2021 på 51,85 %. For å kunne holde elevantallet oppe må man tenke mangfold. Vi ønsker å jobbe for et regionalt samarbeid som imøtekommer interessen hos unge der de er i dag.

Dyrøy folkebiblioteket har jobbet med synlighet og er en populær møteplass. Utlån av barnebøker har gått ned, men utlån på skolebiblioteket er økt. Utlån av voksenbøker er økt og det samme gjelder faglitteratur. I 2022 skal det være fokus på å øke leseglede for barn og unge.

1. september fikk vi ny koordinator for frivillighet, ungdomsarbeid og tilrettelegging.

Budsjett tiltak 2022: Økt inntekt gjennom eksterne midler.

Utfordringer

Vedlikehold, og til dels drift av eiendomsmassen, er ikke tilstrekkelig ivaretatt gjennom den organisering og de rammer som i dag er etablert. Særlig vedlikeholdsetterslepet begynner å bli på et nivå som krever tiltak.

Vannforsyningen ble våren 2021 utsatt for et avvik som genererte bortfall av vannforsyning helt eller delvis i mange dager. En vesentlig faktor var et for høy lekkasjetall i forhold til kapasiteten i anlegget. Dette har medført særlig fokus og ressursbruk på lekkasjesøk og retting. Målsettingen var å greie å ta ned forbruket fra 40m³/t til 20m³/t. Pr. nå har man ikke nådd denne målsettingen, men ligger mellom 23-28 m³/t. Så lenge man greier å holde nivået slik, er situasjonen under kontroll, men det arbeides fortsatt med å nå den uttalte målsettinga. Det medfører at det fortsatt må settes av midler på investeringsbudsjettet innenfor selvkost

Fokusområder

Innenfor Enhet for tekniske tjenester er det fortsatt en prioritert oppgave å få opp å gå en vedlikeholdsplan for bygg som strekker seg over en lengere periode (i alle fall økonomiplanperioden). I dag baserer tiltakene seg i stor grad på løpende «brannslukking». Kartlegging er påbegynt og forutsettes å legges til grunn for tiltak i 2022.

Rådmannen påpekte i budsjettprosess 2021 at dagens organiseringen av drift og vedlikehold av eiendomsmassen bør gjennomgås. Særlig forvaltning og drift av kommunale boliger og næringsarealer. Mangelfull oppfølging av leieavtaler, lavt utleiefokus, dårlig kontroll på bygningsmessig status osv. er stikkord i denne sammenheng. Rådmannen har derfor gjennomført en utredning hvor rapporten nå er klar. Konklusjonen er stort sett i tråd med antagelser i forkant, og at det er behov for en oppstramming av struktur og rutiner, og ikke minst ressurser for å unngå ytterligere forfall av eiendomsmassen. I investeringsbudsjettet er det foreslått avsatt 2 mill. for 2022 og 1 mill. for 2023 for oppgradering av leiligheter. I tillegg foreslås det at den organisatoriske løsningen bakes inn i den planlagte videreføringen av det helhetlige boligprogrammet.

Drift av vannverket vil fortsatt være et fokusområde, jfr. ovenstående kommentar i forrige pkt.

Innenfor kultur er arbeidet med gode fritidstilbud til ungdom i kommunen en prioritert oppgave. Her vil rådmannen særlig påpeke at ut over drift av ungdomsklubben og kulturskolen, bør fokus rettes mot tiltak i samarbeid med organisasjoner utenfor kommunen.

8. INVESTERINGSDELEN AV ØKONOMIPLANEN FOR 2022-25

Rådmannen foreslår følgende investeringsprogram for planperioden 2022-25: (Finansieringen vises i den nederste tabelloppstillingen).

Alle investeringer som er til virksomhet som kommer inn under ordningen for momskompensasjon budsjettet med brutto beløp, og momskompensasjon for aktuelle prosjekter er oppført som en del av finansieringen.

Tabellen har i år med egenkapitalinnskuddet i KLP budsjettet til kr. 550 000 i 2022. Beløpet kan ikke lånefinansieres, men mens vi tidligere år har budsjettet med bruk av disposisjonsfond og overføring til investering tar Rådmannen i årene som kommer sikte på å bruke ubundne driftsfond. Dette er inntekter fra salg av kommunal eiendom (Bolig, maskiner osv), og som da er inntekter som ikke kan legges inn i ordinær drift.

Årets tabell inneholder også startlån/ formidlings lån. Dette har tidligere år vært utelatt i denne oversikten!

	B-2022	B-2023	B-2024	B-2025
Ny IKT infrastruktur	1 250 000			
Oppgradering leiligheter	2 000 000	1 000 000		
Energisparing og enegioptimalisering	1 200 000	800 000		
Oppgradering veier	1 000 000	1 000 000	1 000 000	
Miljøgata- Trinn 1	800 000			
Espenes industriområde- Utvidelse av næringsarealet	3 961 100			
Gatelys - LED	300 000			
Infrastruktur Espenes-kaia - grunnlagsinvestering	967 500			
Nye dører - Elvetun skole	500 000			
Ny avløpsledning Bergan - Bergan	365 000			
Ny avløpsledning Brøstadbotn - Bergan	1 500 000			
Ny pumpestasjon avløp Espenes 1	200 000			
Oppgradering av ledningsnett - vann	700 000			
Renovering omsorgssenteret	26 000 000	17 000 000		
Fullfinansiering Aktivitetspark 2	200 000			
Utrykningsbil for personal – brannvesenet (brukt 5-seter)	300 000			
Utarbeide løsning for nødvann	500 000			
Utvidelse industriområde - Finnlandsmoen	240 000			
Startlån	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Egenkapitalinnskudd KLP	550 000	550 000	550 000	550 000
Sum investeringsutgifter	47 533 600	25 350 000	6 550 000	5 550 000
FINANSIERING:	B-2022	B-2023	B-2024	B-2025
Momskompensasjon	6 258 000	3 760 000	200 000	-
Lånemidler (-opptak)	22 725 600	8 540 000	800 000	0
Lånemidler -videreutlån	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Fond	550 000	550 000	550 000	550 000
Tilskudd				
Investeringstilskudd fra Husbanken	13 000 000	7 500 000		
Sum finansiering	47 533 600	25 350 000	6 550 000	5 550 000

Bevilgningsoversikt investering

Obligatorisk tabell

DYRØY KOMMUNE - ØKONOMIPLAN 2022 - 2025					
Bevilgningsoversikt investering					
	Reg. B- 2021	B-2022	B-2023	B-2024	B-2025
Investeringer i varige driftsmidler	13 378 375	41 983 600	19 800 000		
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	544 273	550 000	550 000	550 000	550 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	13 922 648	42 533 600	20 350 000	550 000	550 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-2 208 675	-6 258 000	-3 760 000	0	0
Tilskudd fra andre	-4 072 150	-13 000 000	-7 500 000	0	0
Salg av varige driftsmidler	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-7 097 550	-22 725 600	-8 540 000	0	0
Sum investeringsinntekter	-13 378 375	-41 983 600	-19 800 000	0	0
Videreutlån	4 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Bruk av lån til videreutlån	-4 000 000	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000	-5 000 000
Avdrag på lån til videreutlån	1 000 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000	1 100 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-1 000 000	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000	-1 100 000
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0
Overføring fra drift					
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-544 273	-550 000	-550 000	-550 000	-550 000
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-544 273	-550 000	-550 000	-550 000	-550 000
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0	0

Kolonne Reg B-2021 er et anslag forregulert budsjett 2021. Dette er ikke et vedtatt budsjett pt, men for å gi et korrekt bilde som mulig her en valgt å gjøre det slik.

Flere prosjekter er forskjøvet i tid og vil bli gjennomført i 2022. Låneopptaket er gjort i 2021, slik at behovet for nye lån i 2022 vil være på ca. 7 mill.

I likhet med de foregående år må det foreslåtte investeringsprogrammet må sies å være ekspansivt. Som nevnt er en del av bildet at noen prosjekter er iverksatt senere enn planlagt, og som det lå inne i økonomiplanen for 2021 er det ene store prosjektet for de neste to årene Dyrøy omsorgssenter med en totalramme på ca. 69 mill. inkludert mva. Noe av rammen er benyttet til prosjektering i 19, 20 mens selve byggeprosessen kom i gang i 2021.

INVESTERINGER

Flere av de nye større tiltakene er kommentert i kapitler ovenfor, slik at det i stor grad henvises til disse ut over en kort oppstilling her.

Nybygg og ombygging Dyrøy omsorgssenter

Figur 1 Fasade sørøst, Dyrøy Omsorgssenter, tre avdelinger

Høsten 2020 sto de nye omsorgsboligene ferdig med 7 leiligheter under samme tak. Disse er tatt i bruk, og vil utgjøre kommunens nest siste trinn i omsorgstrappen. Her vil pasientene kunne bo i egen leilighet med mulighet for kontinuerlig oppfølging fra helsepersonell.

Arbeidet med ny sykehjemsavdeling ble påbegynt nå i høst, og er planlagt ferdig sommeren 2022. Deretter vil arbeidet med rehabilitering av resterende del av sykehjemmet påbegynnes. Dette er planlagt slutført sommeren 2023.

Investeringen er et ledd i kommunens forberedelse på å imøtekomme demografisk utvikling i kommunen. Andel eldre over 80 øker, samtidig som andel yrkesaktive minker. Andel personer med demenssykdommer vil være konstant på ca. 20% (I snitt) av eldre over 80 år. Med bakgrunn i SSB sin framskrivning kan vi anslå at kommunen i 2020 har ca. 20 innbyggere med diagnosen og vi vil i 2030 kunne være oppe i ca. 38. Uansett hvordan kommunen tilrettelegger, vil det på et tidspunkt inntre behov for tett oppfølging av kompetente fagfolk for å yte forsvarlig helsehjelp. Vi vil med denne investeringen legge forholdene til rette for å kunne ivareta våre svakeste innbyggere i årene som kommer. Kommunen vil i større grad til å få oppgaver som tidligere har ligget hos spesialisthelsetjenesten. Ved å sammenstille disse utfordringene er det avgjørende at vi kan bygge opp et sentrum for ytelse av helsehjelp der vi har både gode fasiliteter og fagfolk som kan ivareta pasientene.

Espenes industriområde- Utvidelse av næringsarealet

Kommunestyret har i eget vedtak den 28.02.19 besluttet utvidelse av industriområdet ved utfylling i sjø ved uttak av masser på landarealet på området. Fylkeskommunen har bidratt med 50% tilskudd av samlet kostnadsoverslag. Tiltaket er prosjektert og utlyst på anbud. Entreprenør er antatt, og arbeidet forventes påbegynt før jul.

Gatelys – LED

Deler av kommunens portefølje av gatelys er gammel, sågar har noen armatur hvor det ikke er mulig å anskaffe nye pærer. På sikt bør alt av armatur erstattes med LED. Tiltaket er en videreføring av et påbegynt arbeidet.

Infrastruktur Espenes-kaia – grunnlagsinvestering

Tiltaket må sees i sammenheng med tiltak 022. Angjeldende tiltak gjelder legging av teknisk infrastruktur ut på kaiområdet for tilrettelegging for bygging. Fylkeskommunen har innvilget et tilskudd tilsvarende 50% av kostnadene.

Ny avløpsledning Bergan – Bergan

Opprinnelig planlagt gjennomført i 2021, men flyttes til 2022. Eksisterende ledningsnett er gammelt og i en slik forfatning at det kan kollapse. Det vil måtte utløse akutttiltak for utbedring. Det anbefales en total utskifting for hele strekningen da denne er fra tidlig 70-tall. Brukte anleggsrør er benyttet.

Ny avløpsledning Brøstadbotn – Bergan

Som forrige punkt. Eksisterende ledningsnett er gammelt og i en slik forfatning at det kan kollapse. Det vil måtte utløse akutttiltak for utbedring. Det anbefales en total utskifting for hele strekningen da denne er fra tidlig 70-tall. Brukte anleggsrør er benyttet.

Ny pumpestasjon avløp Espenes 1

Gjelder område Mohamn. Eksisterende ledning går ut i sjø kun med naturlig fall. Medfører at tidevannet hindrer nødvendig utskifting i røret, og ledning går tett. Må ofte spyles. Årlig kostnad på 30-50 000,- for gjentakende spyling. Arbeidet påbegynt 2021. Resterende overføres til 2022.

Oppgradering av ledningsnett – vann

Eksisterende ledningsnett er på flere steder av så dårlig kvalitet at det må byttes ut og oppgraderes. Vanntap gjennom lekkasjer er betydelig og på et nivå som ikke tilfredsstiller Mattilsynets krav. Tiltaket ligger inne i Hovedplan Vann.

Tiltak knyttet til oppgradering av ledningsnett må ha prioritert. Er å anse som nødvendig for å holde vannforbruket på sikkert nivå gjennom redusert lekkasjetall.

Utarbeide løsning for nød vann

Overføres fra 2021. Drikkevannsforskriften §9 stiller krav om leveransesikkerhet til enhver tid. I dette ligger et krav om at det skal etableres et system for nød vann. Beløpet gjelder prosjektering av dette.

Tilleggsfinansiering av aktivitetspark II

Tiltaket er tidligere forutsatt finansiert delvis med tippemidler og delvis med kommunal finansiering. Tiltaket fikk redusert tippemiddeltildeling. I tillegg er det en betydelig prisøkning på utstyret.

Utrykningsbil for personal – brannvesenet (brukt 5-seter)

Eksisterende utrykningsbil for brannmannskapet er tatt ut av drift både pga. et ikke ubetydelig behov for teknisk oppgradering og at den ikke tilfredsstillers dagens trafikksikkerhetsmessige krav. Bilen er en Dodge fra tidlig 80-tall. Bilen er derfor tatt ut av tjeneste. Tjenesten har pr. i dag ikke kapasitet til transport av alt mannskap ved utrykning, slik at privatbiler må benyttes.

Utvidelse industriområde – Finnlandsmoen

Overføres fra 2021. Tiltaket gjelder opprydding/planering på området, samt tilrettelegging for helikopterlandingsplass (ambulanse).

Egenkapitalinnskudd KLP

Det jobbes med å gjennomgå kommunens boligportefølje, og det forventes å selge unna noe. Inntekt fra salg av eiendeler kan ikke brukes til drift, men kan brukes til kjøp av aksjer (Aksjekjøp kan ikke lånefinansieres). For å redusere bruk av disp. fond foreslås det å sette av disse inntektene og benytte det til egenkapitalinnskudd i KLP.

Ny IKT infrastruktur

Oppgradering av kommunens infrastruktur. Kritisk investering. Se redegjørelse i tidligere avsnitt.

Oppgradering av leiligheter

Mange leiligheter er så nedslitt at de ikke kan leies ut, i alle fall ikke til en normal pris. Se redegjørelse i tidligere avsnitt i dette dok.

Energisparing og energioptimalisering

Kommunens energikostnader ligger svært høyt. Investering i nytt forsyningsanlegg bør følges opp med oppgradering av ledningsnett/teknisk infrastruktur, samt energistyring i bygg. Det forutsettes også å se på muligheten for tilskuddsordninger som kan supplerer finansieringen.

Oppgradering av veier

Kommunen har tidligere kjørt et vedlikeholdsprogram for vei som ble avsluttet i 2020. Fortsatt er det kommunale veistrekninger som er i svært dårlig forfatning, og som også begynner å bli kritisk i forhold til forsvarlig brøyting på vinterstid.

Miljøgata – trinn 1

Tiltak for oppfølging av sentrumsplan. Beløp forutsettes supplert med kommunal prosjektledelse. Videre legges det som vilkår at minst tilsvarende beløp som kommunens andel finansieres med eksterne tilskudd.

Investeringer som ikke er medtatt

Her vises i hovedsak til vedlegg som viser ønsker fra enhetene. Men ut over dette ønsker rådmannen særlig å bemerke at utskifting av vinduer og inngangsdør i Brøstad kirke er et tiltak som burde vært inne i investeringsbudsjettet, men som man ikke har funnet rom for pr. nå. Dette er vinduer som er ca. 40 år og er av svært dårlig forfatning. Inngangsdøra er også slik at den er problematisk å åpne/lukke. Slik rådmannen ser det så bør dette tas inn i 2023.

9. DRIFTSDELEN AV ØKONOMIPLANEN FOR 2021-25

Bevilgningsoversikt drift og økonomisk oversikt drift etter art

Bevilgningsoversikt drift

	(BELØP I 1.000 KR)	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
1	Rammetilskudd	-74 586	-73 943	-73 943	-73 943	-73 943
2	Inntekts- og formuesskatt	-25 402	-27 079	-27 079	-27 079	-27 079
3	Eiendomsskatt	0	0	0	0	0
4	Andre generelle driftsinntekter	-11 065	-15 586	-7 895	-15 586	-7 895
5	Sum generelle driftsinntekter	-111 053	-116 608	-108 917	-116 608	-108 917
6	Sum bevilgninger drift, netto	99 963	102 036	101 207	99 384	99 399
7	Avskrivninger	8 438	8 440	8 440	8 440	8 440
8	Sum netto driftsutgifter	108 402	110 476	109 647	107 824	107 839
9	Brutto driftsresultat	-2 651	-6 132	730	-8 784	-1 078
10	Renteinntekter	-225	-265	-265	-265	-265
11	Utbytter	0	0	0	0	0
12	Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
13	Renteutgifter	2 675	3 114	3 225	3 222	3 207
14	Avdrag på lån	7 091	7 451	7 948	8 091	8 104
15	Netto finansutgifter	9 542	10 300	10 908	11 048	11 046
16	Motpost avskrivninger	-8 438	-8 440	-8 440	-8 440	-8 440
17	Netto driftsresultat	-1 548	-4 272	3 198	-6 175	1 528
18	<i>Disponering eller dekning av netto driftsresultat</i>					
19	Overført til investering	0	0	0	0	0
20	Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	-1 221	-773	-773	-773	-773
21	Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	2 769	5 045	-2 425	6 948	-755
22	Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
23	Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	1 548	4 272	-3 198	6 175	-1 528
24	Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Økonomisk oversikt etter art - drift

(Beløp i 1000 kr)	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
1 Rammetilskudd	-74 068	-74 586	-73 943	-73 943	-73 943	-73 943
2 Inntekts- og formuesskatt	-25 187	-25 402	-27 079	-27 079	-27 079	-27 079
3 Eiendomsskatt	0	0	0	0	0	0
4 Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-10 648	-11 065	-15 586	-7 895	-15 586	-7 895
6 Overføringer og tilskudd fra andre	-23 863	-9 853	-9 566	-9 548	-8 655	-8 655
7 Brukerbetalinger	-5 381	-4 312	-4 092	-4 092	-4 092	-4 092
8 Salgs- og leieinntekter	-13 943	-13 573	-15 358	-15 358	-15 358	-15 358
9 Sum driftsinntekter	-153 089	-138 790	-145 624	-137 915	-144 713	-137 022
10 Lønnsutgifter	79 288	69 151	71 302	70 679	69 581	69 581
11 Sosiale utgifter	15 287	12 968	14 899	14 768	14 507	14 507
12 Kjøp av varer og tjenester	45 920	35 185	35 716	35 641	35 346	35 361
13 Overføringer og tilskudd til andre	13 262	10 396	9 135	9 117	8 055	8 055
14 Avskrivninger	10 041	8 438	8 440	8 440	8 440	8 440
15 Sum driftsutgifter	163 798	136 139	139 492	138 645	135 929	135 944
16 Brutto driftsresultat	10 709	-2 651	-6 132	730	-8 784	-1 078
17 Renteinntekter	-381	-225	-265	-265	-265	-265
18 Utbytter	0	0	0	0	0	0
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0
20 Renteutgifter	2 798	2 675	3 114	3 225	3 222	3 207
21 Avdrag på lån	6 407	7 091	7 451	7 948	8 091	8 104
22 Netto finansutgifter	8 381	9 542	10 300	10 908	11 048	11 046
23 Motpost avskrivninger	-10 041	-8 438	-8 440	-8 440	-8 440	-8 440
24 Netto driftsresultat	9 049	-1 548	-4 272	3 198	-6 175	1 528
25 Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
26 Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	0					
27 Overføring til investering	0	0	0	0	0	0
28 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	2 534	-1 221	-773	-773	-773	-773
29 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-6 098	2 769	5 045	-2 425	6 948	-755
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-3 564	1 548	4 272	-3 198	6 175	-1 528
32 Fremført til inndekning senere år	-5 583	0	0	0	0	0

1,12 %   2,93 %   -2,32 %   4,27 %   -1,12 %

Netto driftsresultat er utfordrende. Positivt kan nevnes at avsetning til disposisjonsfond er i tråd med de vedtatte økonomiske måltall.

Generelle rammebetingelser – frie inntekter

Som det skrives i innledningen, består kommunesektorens frie inntekter av skatteinntekter og rammetilskudd. De frie midlene som overføres til kommunen over statsbudsjettet har avgjørende påvirkning på det konsekvensjusterte budsjettet for det kommende året. Midlene påvirkes i stor grad av den demografiske utviklingen i kommunen.

I opprinnelig statsbudsjett utgjorde den nominelle veksten (oppgavekorrigert) fra 2021 til 2022 0,4%, mens den reelle veksten (fratrasket kommunal deflator) er beregnet til -2,1%. Det utgjør for Dyrøy kommune en faktisk reduksjon på ca. 2,1 mill. Ny regjering kom med en revidering nå i november, som for Dyrøy kommune gav et noe bedre bilde. I rene kroner utgjorde dette et pluss på ca. kr. 730 000,-. Dette er lagt inn i budsjettet.

Anslagene for frie inntekter i økonomiplanperioden er usikker og er som nevnte i stor grad avhengig av befolkningsutvikling og øvrige statlige rammebetingelser. Budsjett 2022 er derfor valt videreført uendret i økonomiplanperioden. Anslaget på inntekter fra havbruk er beregnet av Telemarksforskning og lagt til grunn i planperioden.

Lønnsbudsjettering og sentral lønnsreguleringskonto

Årslønnsveksten for 2022 er i statsbudsjettet altså anslått til 3,0 %. Med en prisvekst på 1,3% vil det være en betydelig reallønnsvekst på 1,7% om dette slår til. De enkelte ansvarsområdene har inne sist oppdaterte og kjente lønn i budsjetteringsgrunnlaget. Det betyr at det som kalles lønnsoverhenget (fra 2021) ligger inne. Lønnsoverhenget for 2022 har KS beregnet til å være 1,8% for arbeidstakere i kapittel 4 i hovedtariffavtalen (innenfor «KS-området»).

I budsjetteringen av kostnadene på pensjonsfeltet har rådmannen lagt inn premieavvik etter beregninger fra KLP.

Forutsetninger for kommunens rammeområder

Her presenteres rammeområder, som i organisasjonskartet er definert til fire stk.; Sentraladministrasjon og fellesdrift, Oppvekst og kompetanse, Helse og omsorg og Samfunnsutvikling og infrastruktur.

For hvert av disse rammeområdene er det i tabellform vist hvordan foreslått nettoramme for området i planperioden 2022-25 framkommer. I tillegg er det gitt noen utfyllende kommentarer. I vedlegg er spesifisert nettoramma for de enkelte ansvarsområdene innenfor hvert av de fire rammeområdene.

Ulike tiltak er spesifisert i egne deler av tabelloppstillingene. Tiltak eller konsekvenser som har medført en økning i ramma er vist med et positivt fortegn foran beløpet, mens tiltak som har medført en reduksjon i ramma er vist med et negativt fortegn. Økte utgifter/avsetninger eller reduserte inntekter (inkl. redusert bruk av fondsmidler) betyr økning i ramma. Reduserte utgifter/avsetninger eller økte inntekter (inkl. økt bruk av fonds) betyr reduksjon i ramma.

Sum bevilgninger drift, netto, fordelt per rammeområde

(BELØP I 1.000 KR)	REGNSKAP 2020	BUDSJETT 2021	BUDSJETT 2022	BUDSJETT 2023	BUDSJETT 2024	BUDSJETT 2025
Sentraladm. og felles drift	15 599 431	12 871 470	15 246 000	15 340 000	14 004 222	14 019 000
Oppvekst og kompetanse	27 304 269	28 024 077	27 203 381	26 355 571	25 868 761	25 868 761
Helse og omsorg	49 585 728	45 261 653	47 546 444	47 546 444	47 546 444	47 546 444
Samfunnsutvikling og infrastruktur	14 491 045	14 006 222	12 200 000	12 125 000	12 125 000	12 125 000
Fellesfinansier	-18 227	-200 000	-160 000	-160 000	-160 000	-160 000
Sum netto driftsrammer	106 962 246	99 963 422	102 035 825	101 207 015	99 384 427	99 399 205

Ramme 1 - Sentraladministrasjon og fellesdrift

Sentraladm. og fellesdrift		2021	2022	2023	2024	2025
Ramme opprinnelig	A	13 420 515	12 871 470	14 291 000	13 190 000	13 190 000
Endringer vedtak /hendelser (Konsekvensjusteringer):						
<i>Omstillingskommune (131) - Egenandel VOX</i>			1 000 000			
Omstillingskommune (131) - Finansiering Egenandel VOX	<i>B</i>		-1 000 000			
<i>Fellesutgifter (122) Premieavvik</i>			1 100 000			
<i>Reduksjon VTA (139)</i>			-50 000			
<i>Økning kontrollutvalg/ revisjon (109)</i>			135 000			
<i>Avsluttet avtale økonomiavdeling og NU AS (112)</i>			177 000			
<i>Diverse poster justert</i>			-21 470			
Ramme (Konsekvenjustert)	C	13 420 515	14 212 000	14 291 000	13 190 000	13 190 000
Tiltak/satsinger lagt inn:	D					
<i>Poster uten budsjett - Ansvar - Fellesutgifter</i>			825 000	840 000	855 222	870 000
<i>Rullering samfunnsplan</i>			250 000	250 000		
Konkrete omstillings- og innsparingstiltak lagt inn:	E					
<i>Vedtatte tiltak 2021</i>		-549 045				
<i>3% nedtrekk overføring kirke</i>			-41 000	-41 000	-41 000	-41 000
Forslag til netto ramme 2022-25		12 871 470	15 246 000	15 340 000	14 004 222	14 019 000

* for detaljer tiltak - Se vedlegg tiltaksoversikt drift

B – Konsekvensjusteringer

1. Omstillingskommune ligger fast inne i budsjettet for de gjenværende årene.
2. Justering effekt premieavvik.
3. Reduksjon i antall VTA fra 10,5 - 9,5
4. Justert opp i henhold til faktisk fakturering Komrev Nord. Noe usikkerhet rundt sekretøriat, men også økt. Ikke fullt ut i forhold til budsjett fra K-sekretariat.
5. Tjenesteaftale med NU as om kjøp av støttetjeneste økonomi/ regnskap gir redusert inntekt

D – Tiltak/ satsinger**Fellesutgifter (122) – Manglende budsjett**

Ansaret ble i sin tid tømt for budsjettposter med unntak av det som omhandler pensjon. Her blir likevel ført en del gjennom året, der det meste fordeles ut på andre ansvar. En ser likevel at det hvert ligger igjen en del kostnader som ikke blir fordelt. Disse legger enn in budsjett for i 2022 og utover i økonomiplanperioden.

E – Konkrete omstillings- og innsparingstiltak lagt inn:

3 % nedtrekk overføring kirke

Ramme 2 - Oppvekst og kompetanse.

Oppvekst og kompetanse		2021	2022	2023	2024	2025
Ramme opprinnelig	A	28 705 545	28 024 077	26 844 000	26 844 000	26 844 000
Endringer vedtak /hendelser (Konsekvensjusteringer):						
<i>Samlepost sektor 2</i>			-880 077			
<i>Lærlinger er flyttet ut</i>			-600 000			
<i>Økti inntekt BHG (211)</i>			-185 000			
<i>Reduserte inntekter (231)</i>			385 000			
<i>Reduserte inntekter (232)</i>	B		100 000			
Ramme (Konsekvenjustert)	C	28 705 545	26 844 000	26 844 000	26 844 000	26 844 000
Tiltak/satsinger lagt inn:						
<i>Økt stillingsressurs BHG jfr norm</i>	D		974 620	486 810		
<i>Læremidler, ny læreplan, K-20</i>			75 000			
<i>Nedtrekk Ramme 2</i>			-535 239	-664 239	-664 239	-664 239
<i>Nedtrekk Ramme 2 - 0,5 årsverk skole</i>			-155 000	-311 000	-311 000	-311 000
<i>Vedtatte nedtrekk 2021</i>	E	-681 468				
Forslag til netto ramme 2022-25		28 024 077	27 203 381	26 355 571	25 868 761	25 868 761

* for detaljer tiltak - Se vedlegg tiltaksoversikt drift

B - Konsekvensjusteringer

1. Store endringer som skyldes avvikling av Flyktingetjenesten. Det er endring på inntektsiden, men det fremkommer ikke her i B- skjema
2. Lærlingene ligger nå i budsjett på ramme 3
3. Flere barn i barnehagen. Redusert inntekt ifm redusert makspris kompenseres.
4. Redusert overføring fra kommuner og kompensasjon kordirigent.
5. Færre barn i SFO. Har nok vært budsjettert noe høyt.

D – Tiltak/ satsingerBarnehage (211) – Økt bemanning

Barnehagen får i løpet av 1. kvartal 2022 tilført 5 nye barn. I tillegg er det kommet 2 nye høsten 2021. Det medfører behov for økning av til sammen 1,3 pedagogstillinger.

E – Konkrete omstillings- og innsparingstiltak lagt inn:Nedtrekk ramme 2Skole (231)

Reduksjon i stilling – 100%. Sammenslåing av klasser fra høst 22. Halvårseffekt 2022.

Reduksjon stilling - 50%. Ytterligere nedtrekk i stilling. Halvårseffekt 2022. Ikke kvalitetssikret, men vurdert ut fra redusert barnetall.

Barnehage (211)

Kutt i en rekke poster. For detaljer tiltak - Se vedlegg tiltaksoversikt drift

Ramme 3 - Helse og omsorg

Helse og omsorg		2021	2022	2023	2024	2025
Ramme opprinnelig	A	45 869 341	45 261 653	48 489 000	48 489 000	48 489 000
Endringer vedtak/hendelser (Konsekvensjusteringer):						
<i>Frikjøp NU As - Opphør avtale (390)</i>			50 000			
<i>Ekstra helgetilleg- mer enn 289 helgetimer (371)</i>			150 000			
<i>Økning vakttillegg helg og høytid(371)</i>			480 000			
<i>Redusert vederlag opphold i institusjon</i>			300 000			
<i>Økning grunnet helge og høytidsjobbin(372)</i>			200 000			
<i>Økning avlastning (372)</i>	B		85 000			
<i>Husleie inntekt flyttet til annet ansvar (372)</i>			400 000			
<i>Ekstra helgetilleg- mer enn 289 helgetimer (391)</i>			100 000			
<i>Reduksjon inntekt resurskrevende tjenester (391)</i>			780 000			
<i>Samlepost Sektor 3</i>			682 347			
Ramme (Konsekvenjustert)	C	45 869 341	48 489 000	48 489 000	48 489 000	48 489 000
Tiltak/satsinger lagt inn:	D					
Konkrete omstillings- og innsparingstiltak lagt inn:						
<i>Vedtatte nedtrekk 2021</i>		-607 688				
<i>Nedtrekk Ramme 3</i>	D		-942 556	-942 556	-942 556	-942 556
Forslag til netto ramme 2022 - 2025		45 261 653	47 546 444	47 546 444	47 546 444	47 546 444

* for detaljer tiltak - Se vedlegg tiltaksoversikt drift

B - Konsekvensjusteringer

1. Frikjøp NU As - Opphør avtal. Prosjektet avsluttet
2. Ekstra helgetillegg grunnet arbeidet mer enn 289 helgetimer
3. Økning grunnet splitting og manglende budsjett. Denne kunne hatt motpost i nedtrekk som nå ligger i nedtrekk ramme 3. Netto effekt av nedtrekk ville da blitt tilsvarende mindre.
4. Færre plasser til disposisjon
5. Ekstra helgetillegg grunnet arbeidet mer enn 289 helgetimer
6. Større behov for avlastning
7. Husleie inntekt flyttet til annet ansvar. Har ligget som avvik budsjett en tid.
8. Ekstra helgetillegg- mer enn 289 helgetimer
9. Reduksjon inntekt resurskrevende tjenester. Kun refusjon på en bruker.
10. Lønnspost flyttet fra annen ramme og lønnsøkninger

D – Konkrete omstillings- og innsparingstiltak – lagt inn:

Kutt i en rekke poster. For detaljer tiltak - Se vedlegg tiltaksoversikt drift

D – Konkrete omstillings- og innsparingstiltak – foreslått men ikke lagt inn:

Sykehjem og hjemmetjenester (371, 372)

1. Redusere tilsvarende en stilling, årseffekt ca 630 000,-
For å få arbeidsplanene til å gå opp, bør antall helsepersonell holdes på det nivå som er i dag. Kutt vil resultere i økt andel deltidsstillinger. Arbeidssituasjonen vil bli mer krevende for de ansatte. Pasientene vil oppleve mindre kontinuitet i helsehjelpen. Det er sannsynlig at det gode fagutviklingsarbeidet som eksisterer ikke kan prioriteres. Arbeidsplassens omdømme blir mer negativt. Dette gir økte utfordringer med tanke på rekruttering.
2. Redusere ytterligere en stilling, årseffekt ca 630 000,-
Konsekvenser under punkt 1 vil forsterkes ytterligere.
3. Sette Kommunalsjef Helse og omsorgs stillingen i vakanse, årseffekt ca 938 000,-
Kan gjøres ved omplassering eller oppsigelse. Konsekvens vil i første omgang være at fagområdene fysio, kommunepsykolog, helsesykepleier og enhetsleder ikke har en faglig leder/koordinator. Enhetsleder sykehjem og hjemmetjenester vil i større grad måtte ivareta kontakt mot eksterne samarbeidspartnere. Vil medføre en økt arbeidsmengde til øvrige ansatte i Rådmannens ledergruppe.

Samfunnsutvikling og infrastruktur

Samfunnsutvikling og infrastruktur		2021	2022	2023	2024	2025
Ramme opprinnelig	A	14 148 843	14 006 222	12 757 000	12 757 000	12 757 000
Endringer vedtak /hendelser (Konsekvensjusteringer):						
<i>Samlepost sektor 4</i>						
Økte lønnsutgifter brannvern (481)			345 005			
Økt diverse poster brannvern (481)	B		25 000			
Husleieinntekt			-300 000			
<i>Endring selvkost netto effekt</i>			-1 319 227			
Ramme (Konsekvenjustert)	C	14 148 843	12 757 000	12 757 000	12 757 000	12 757 000
Tiltak/satsinger lagt inn:						
<i>Vedlikehold- 1.PRI</i>	D		75 000			
Konkrete omstillings- og innsparingstiltak lagt inn:						
<i>Vedtatte nedtrekk 2021</i>		-142 621				
<i>Nedtrekk Ramme 4</i>	E		-270 000	-270 000	-270 000	-270 000
<i>Nedtrekk Ramme 4 - Kultur</i>			-362 000	-362 000	-362 000	-362 000
Forslag til netto ramme 2022 - 2025		14 006 222	12 200 000	12 125 000	12 125 000	12 125 000

B - Konsekvensjusteringer

1. Økte lønnsutgifter brannvern. For lavt budsjettert
2. Nødvendig utstyr til brannstasjon
3. Husleieinntekt. Flyttet fra ramme 3
4. Selvkostområdet har hatt en del ekstra utgifter i 2021. Noe av effekten av dette tar en med inn i 2022 for inndekning da. Derfor netto effekt på økte inntekter.

D – Tiltak/ satsinger

Vedlikehold 1. PRI. Se vedlagt oversikt vedlikehold

E – Konkrete omstillings- og innsparingstiltak lagt inn:

Nedtrekk ramme 4

Kutt i en rekke poster. For detaljer tiltak - Se vedlegg tiltaksoversikt drift

Nedtrekk ramme 4 - Kultur

Drift Nordavindshagen dekkes innenfor eksisterende hjemler. Nedtrekk 0,2 stilling. Ellers hentes effekt av ekstern finansiering slik at kutt unngås.